

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

European Ropes Course Association e.V.

Ferdinandstr. 7
30175 Hannover • Germany
Telefon +49 (0)511 – 169 899 37
www.erca.cc • info@erca.cc

Datum: 1 September 2025

Ons Kenmerk : ERCA/2025/WAS

De European Ropes Course Association (ERCA) is een Europese branche organisatie voor touwparcoursen, Ziplines, Klimbossen, Klimparken, laagte parcoursen en Net Adventure. De ERCA bestaat uit 279 leden verdeeld over meer dan 30 verschillende landen, ook buiten Europa.

Middels deze brief willen wij, als branche organisatie ERCA, een reactie geven op de wijzigingen van de Warenwetregelgeving attractie- en speeltoestellen 2023 (WAS 2023), die op dit moment ter beoordeling en consultatie voorligt. Middels deze brief willen we ons grote zorgen kenbaar maken over de gevolgen van de invoering van een aantal maatregelen. Deze zorgen zullen we in onderstaande punten nader toelichten.

1. Technische beroepsgerichte opleiding voor inspecteur.

In Bijlage 1 lid 4 wordt omschreven dat degene die door de aangewezen instelling met de keuring is belast met goed gevolg een technische beroepsopleiding gericht op de keuringswerkzaamheden met goed gevolg afgerond dient te hebben. Daarnaast wordt er in sublid b gesproken over voldoende ervaring met het verrichte van deze keuringen.

Nader onderzoek toont aan dat er in Europa geen beroepsgerichte opleidingen zijn voor keurmeesters van Klimparken, Klimbossen en Ziplines. De voorhanden zijnde opleidingen (bijna allemaal gericht op elektrotechniek, werktuigbouw, automotive en veiligheidsmanagement) zijn generiek of te afwijkend qua technisch-inhoudelijke kennis en dragen dan ook nauwelijks bij aan de vereiste toestel-specifieke kennis. De beschikbare beroepsopleidingen zoals hierboven genoemd opwaardborgen op geen enkel dat die persoon op een goede manier keuringen en inspecties kan uitvoeren. Op inhoudelijk gebied sowieso niet. En op de algemene vereisten zoals keuringen/beoordelingen uit te voeren of rapporten en proces-verbaal op te stellen wellicht ook niet.

De ERCA heeft 12 gecertificeerde inspectie bodies welke actief zijn in het inspecteren en certificeren van Klimparken conform de toestelspecifieke norm NEN-EN 15567-1. Onder deze inspectie bodies werken ERCA gecertificeerde inspecteurs, welke belast zijn met de keuring en inspectie van activiteiten toestellen zoals Klimparken, Klimbossen en Ziplines. Een ERCA gecertificeerd inspecteur volgt een opleidingstraject welke ontwikkeld is door opleidingsontwikkelaars binnen ERCA.

2. Opleidingstraject binnen ERCA

De ERCA heeft sinds haar bestaan veel geïnvesteerd in trainingen en opleidingen met als doel de branche veiliger te maken door de inzet van zeer bekwame instructeurs en inspecteurs. Het opleidingstraject tot erkend ERCA inspecteur duurt circa 2 jaar en is veelomvattend.

De opleiding tot inspecteur heeft een 4-tal vooropleidingen waaraan de aspirant-inspecteur moet voldoen. Deze opleidingen geven de inspecteur de kennis en ervaring in het inspecteren van staalkabels, houten palen, persoonlijke beschermingsmiddelen (ook wel PBM genoemd) en werken op hoogte. Daarnaast zijn er aantal vereiste competenties en ervaringen in operationele inspectie en het bouwen van Klimparken.

Voldoet de aspirant inspecteur aan deze vooropleidingen volgt er een 5-daagse opleiding tot inspecteur. Na deze opleiding volgt er een stagetraject van minimaal 240 uur waarbij de aspirant- inspecteur kennis en ervaring op gaat doen bij een ERCA gecertificeerd inspectiebody welke al meerdere jaren actief is in de markt. Na deze stage periode volgt een examen welke door een examencommissie afgenomen wordt. Na het, met goed gevolg, afronden van dit examen is hij/zij inspecteur.

Door het volgen van dit traject krijgt de inspecteur naast de kennis, ook de ervaring aangereikt, welke jullie stellen in Bijlage I lid 4b.

Naast de ERCA heeft de International Adventure Park Association (IAPA) een gelijkwaardige opleiding en ervaringstraject.

De bepalingen in het voorstel ondergraaft een decennialange, zorgvuldig opgebouwde Europese (ERCA) opleiding systematiek. Terwijl in het gewijzigde WAS het juist de bedoeling is om aanwezige expertise door zelfregulering in de markt (zoals door ERCA) ruimte te geven en gebruik van te maken. Het opnemen van aanvullende opleidingsvereisten in de wetstekst leidt daarom tot doublures, bureaucratische lasten en een papieren werkelijkheid zonder veiligheidswinst.

Voorstel: vervang de bepalingen door de normatieve eis dat de keuringsdeskundige *“beschikt over een toestel-specifieke opleiding en aantoonbare ervaring*

3. Bestaande toestellen erken bestaande keuringen en overgangsregeling

Het is volledig onredelijk om een nieuwe ingebruikname keuring te vereisen voor bestaande activiteitentoeestellen welke een geldig ingebruikname keuring hebben conform de NEN-EN 15567-1. Veel bestaande activiteiten toestellen en voornamelijk Klimparken, Klimbossen en Ziplines, zijn ontworpen en gecertificeerd volgens de toestel specifieke NEN norm. Voor Klimparken, Klimbossen en Ziplines is dit de NEN-EN 15567-1:2008 en de NEN-EN 15567-1:2015+A1:2020.

In heel Europa, en zelfs in landen buiten Europa, worden deze parken en Ziplines aan de hand van deze norm gekeurd en veilig bevonden. Bij een nieuwe ingebruikname keuring volgens het WAS zal het toestel aanvullend worden gekeurd aan de hand van de toestelspecifieke norm en de WAS. De kans is zeer reëel dat aangewezen instellingen op basis van de huidige wetsvoorstel vergaand toetsen op grond van de WAS. Welk toetsing kan leiden tot een situatie dat er grote kostbare wijzigingen nodig zijn aan de bestaande toestellen, welke geen enkele veiligheidswinst opleveren.

Gelet op het bovenstaande in pt 1 van deze brief beschikt de ERCA inspecteurs over de gevraagde voldoende kennis en ervaring voor de uitvoer van een keuring conform de toestelspecifieke norm de NEN-EN 15567-1.

4. Ingebruikname keuring normeringen en capaciteit van deskundige bij activiteitentoeestellen

Een ingebruikname keuring conform de WAS gaat ten onrechte veel verder dan de toestelspecifieke norm de NEN-EN 15567-1. De beoogde keuring is niet in lijn met de eisen zoals die in andere Europese landen geldt en wordt daardoor veel te zwaar. Wat gaat leiden tot dure aanpassingen welke niet het beoogde effect voor de veiligheid zullen hebben en welke voor de exploitanten zeer lastig zijn om door te voeren en zeer kostbaar worden. Het is belangrijk en zeer wenselijk voor de branche dat er in principe enkel gekeurd wordt aan de hand van de toestelspecifieke norm.

Daarnaast wordt gesteld dat een ingebruikname keuring maar door één instantie mag worden uitgevoerd. Deze regelgeving dient zo aangepast te worden dat bij een conflict tussen exploitant en de aangewezen keuringsinstantie, de exploitant de mogelijkheid heeft een 2e beoordeling te laten doen, door een andere onafhankelijke aangewezen keuringsinstantie. De situatie kan zich voordoen bij een meningsverschil omtrent de geconstateerde risico's/ gebreken. De machtspositie van de aangewezen keuringsinstantie kan de voortgang voor de exploitant blokkeren met alle financiële en operationele gevolgen van dien voor de exploitant en fabrikant.

Gesteld in lid 6 van bijlage I wordt dat een keuringsinstantie moet voldoen de gestelde eisen in de NEN-EN ISO/IEC 17065. Deze ISO normering legt de nadruk op de onafhankelijkheid van de keuringsinstantie en is in het algemeen bedoeld voor typekeuring in attracties en speeltoestellen. Een Klimpark of Zipline is een op maat gemaakt product en is niet een product wat in serie ontwikkeld en

geproduceerd wordt. In de NEN-EN ISO/IEC 17065 wordt de nadruk gelegd op de onafhankelijkheid van de keuringsinstantie. Maar de deskundigheid van de inspecteur is in deze specifieke activiteiten-toestellen veel belangrijker voor een juiste beoordeling van de veiligheid bij een ingebruikname keuring. Deze competenties zijn beter gewaarborgd bij NEN-EN ISO/IEC 17020 geaccrediteerde keuringsinstelling.

De verwachting is dat er in Nederland beperkte partijen zullen zijn welke een accreditatie voor de NEN-EN ISO/IEC 17065 kunnen behalen. Verwachting is dat dit er waarschijnlijk maar een enkele partij is die hier aan kan voldoen vanwege de enorme hoge kosten voor een dergelijke accreditatie. Hiermee wordt er door de overheid een oneerlijk speelveld gecreëerd en een monopoly positie voor de desbetreffende keuringsinstantie welk in strijd is met de Europese wet- en regelgeving.

Daarnaast worden de hoge kosten voor een accreditatie conform NEN-EN ISO/IEC 17065 doorberekent naar de ondernemer, met als gevolg dat de kosten voor een keuring der mate hoog worden dat dit voor de ondernemer niet te doen is. Tevens voorzien we dat de gevraagde capaciteit en deskundigheid onvoldoende blijken te zijn er geen of nauwelijks marktwerking is.

ERCA maakt gebruik van een audit programma gebaseerd op de NEN-EN ISO/IEC 17020 en het ADIPS audit programma. De basis voor accreditatie van een ERCA inspectiebody is de NEN-EN ISO/IEC 17020 waarbij er gekeken wordt naar de onafhankelijkheid van het inspectie orgaan en de deskundigheid van de inspecteurs.

ERCA beschikt in Nederland over 3 geaccrediteerde inspectie bodies, waarvan er één is geaccrediteerd voor ingebruikname keuringen. Een ERCA inspectiebody wordt in eerste instantie geaccrediteerd als zijnde een Type C inspectiebody conform de ISO 17020 en wordt dan alleen geaccrediteerd voor de scope Periodieke inspectie conform de NEN-EN 15567-1 pt 7.1.4.

Een ERCA inspectie body kan pas geaccrediteerd worden voor de scope Ingebruikname keuring wanneer het minimaal 2 jaar ervaring heeft als Inspectiebody voor Periodieke inspecties.

Deze werkwijze staat in lijn met het gestelde in bijlage I lid 4b waar de WAS de vereiste ervaring stelt. Voor deze Nederlandse inspectiebodies is het niet mogelijk om geaccrediteerd te worden conform de NEN-EN ISO/IEC 17065 vanwege de eerder gemelde hoge accreditatie kosten en volledige onafhankelijkheid.

5. Definiëring van Activiteiten toestellen

In de toelichting staat in pt. 2.3 de omschrijving van een activiteitentoeistel. Deze omschrijving geeft aan dat de Klimparken, Klimbossen en Ziplines onder deze noemer gaan vallen. De toestelspecifieke norm NEN-EN 15567-1 en 2 geeft daarin naast de Highropes (Klimparken, Klimbossen en Ziplines) ook nog de omschrijving van Lowropes. De gekozen definiëring van “activiteitstoestellen” is inconsistent en leidt tot absurde gevolgen. Het ministerie lijkt uitsluitend oog te hebben gehad voor enkele einddoelen (regulering van klimparken, zip lines, kartbanen), maar heeft daarbij een ondeugdelijke juridische constructie opgetuigd die een groot aantal andere toestellen verkeerd classificeert. Low ropes waarop geklommen en voortbewogen wordt voor recreatie en vermaak zullen absoluut beoogd zijn om onder de activiteitstoestellen te moeten vallen. Maar door de huidige definiëring vallen ze er dus niet onder. Want bij bouderen en Low ropes worden geen pbm’s gebruikt en al zouden ze gebruikt worden, ze hebben geen functioneel nut en dragen niets bij aan de veiligheid.

Naast Lowropes en Highropes zijn er ook Net Adventure (Nettenparken). Een installatie met meerdere onderdelen met een draagstructuur, echter is er geen vrije valhoogte, maar er wordt bij verscheidende parken wel weer gebruikt gemaakt van de helm als persoonlijk beschermingsmiddel. Daarnaast wordt er in Net Adventure gebruikt gemaakt van collectieve veiligheidsmiddelen. Door het omheinde net wordt de vrije valhoogte van > 3 meter uitgesloten. Dus ook dit soort klimbossen en touwparkoersen vallen niet onder de activiteitstoestellen terwijl ze wel onder het WAS vallen en beoogd als activiteitentoeistel zijn. Vraag is waar gaan deze onder vallen?

In de toelichten paragraaf 3 wordt het onderscheidt omschreven tussen een sporttoestel en een speeltoestel waarbij in de voetnoot de definitie staat van sport. De essentie van laagte parcoursen zijn het ontwikkelen van geestelijke vaardigheden door de deelnemer lichamelijke oefeningen uitvoert om de geestelijke grens te verleggen of te versterken. Dit gebeurt te allen tijde onder begeleiding van een ervaren gecertificeerde instructeur, welke gezien kan worden in de definitie als zijn de trainer.

De wetgeving dient hier een duidelijkere omschrijving van te geven. De huidige is te breed interpreteerbaar en zal in de toekomst tot discussie gaan leiden.

De huidige omschrijving is niet alleen onlogisch, maar ook ronduit schadelijk voor de geloofwaardigheid van het systeem. De oplossing is eenvoudig: schrap het criterium van pbm’s in de definitie. Het pbm-criterium voegt niets toe aan het onderscheid maken. Daarmee wordt voorkomen dat cruciale toestellen verkeerd worden ingedeeld en kunnen ze correct door activiteitstoestellen-specialisten worden gekeurd.

6. Ingrijpende wijziging en reparaties

Artikel 15 van het WAS Artikel 1 punt O van het wijzigingsvoorstel stelt, dat bij het oordeel van de aangewezen keuringsinstelling een wijziging of reparatie, welke de veiligheid of gezondheid van personen negatief kan beïnvloeden, het certificaat van goedkeuring komt te vervallen. Daarnaast dient er dan door de exploitant een nieuwe ingebruikname keuring voor het toestel aangevraagd te worden. Deze formulering is veel te resoluut, want bijna elke wijziging of reparatie kan de veiligheid negatief beïnvloeden. Een beheersbaar risico rechtvaardigt het niet zonder meer een direct sluiting van het toestel.

Hier dient een genuanceerder beleid te komen waarbij de beheerder een redelijk termijn van de aangewezen instelling of toezichthouder krijgt om de waargenomen risico's te verhelpen.

De verordening algemene product veiligheid maakt onderscheid tussen risico en ernstig risico.

Pas als er sprake is van ernstige risico's zou een aangewezen instelling of toezicht houder moeten kunnen afzien van het toekennen van deze redelijke termijn.

De toestel specifieke norm NEN-EN 15567-1 geeft hier een duidelijker omschrijving van veranderingen aan de installatie mits deze zijn uitgevoerd door een competent persoon.

De NEN-EN 15567-1 pt 7.1.3 spreekt over modificatie inspecties. Waarbij een Like-for-like vervanging alleen geregistreerd dient te worden in de documentatie en bij een volgende periodieke toets gecontroleerd dient te worden. Bij aanpassing aan kritische onderdelen van de installatie, welk al een ingebruikname keuring hebben ondergaan, dient er een modificatie inspectie uitgevoerd te worden. De inspectie is dan alleen op het vervangen onderdeel.

Bovenstaande geeft een duidelijker procedure welke zowel voor de beheerder als de aangewezen keuring instelling minder werkdruk en kosten met zich mee zal brengen.

7. Verplichte accreditatie van keuringsinstellingen

In bijlage I lid 6 wordt er gesteld dat een aangewezen instelling een accreditatie moet hebben van de NEN-EN ISO/IEC17065. In de nota van toelichting wordt gesteld dat de verplichte accreditatie voor een aangewezen keuringsinstelling uitgevoerd moet worden door een nationale accreditatie instelling. Dient dit een Nederlandse accreditatie instelling te zijn, zoals de Raad voor Accreditatie of mag dit ook een buitenlandse accreditatie instelling zijn, zoals bijvoorbeeld The UK Accreditation Body (UKAS) of wordt ook een ADIPS accreditatie geaccepteerd?

Wij verzoeken u vriendelijk bovenstaande zorgen in overweging te nemen bij u definitieve besluit en met dat besluit de zorgen in de branche weg te nemen en meer duidelijk te scheppen en de wetsvoorstellen daarop aan te passen, zodat er voor de branche een werkbare situatie blijft bestaan en het bestaansrecht van Klimparken, Klimbossen en Ziplines in Nederland gegarandeerd blijft.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Paul de Gast
Executive board member
European Ropes Course Association